

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

 Марина ВУЙЧЕНКО

« 20 » 08 20 25 року

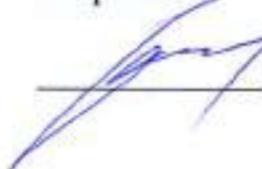
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності»

Освітній рівень:	другий (магістерський)
Галузь знань:	D «Бізнес, адміністрування та право»
Спеціальність:	D3 «Менеджмент»
Освітньо-професійна програма:	«Менеджмент організацій і адміністрування»
Факультет:	менеджменту

Робоча програма з навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» для здобувачів вищої освіти спеціальності D3 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій і адміністрування». Умань: УНУ, 2025 р. 21 с.

Розробник:

 Олександр ШКОЛЬНИЙ – д.е.н., професор кафедри менеджменту

Робоча програма затверджена на засіданні
кафедри менеджменту

Протокол від «20» 08 2025 року № 1

Завідувач кафедри менеджменту

 Наталія ВЕРНІЮК

«20» 08 2025 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету менеджменту

Протокол від «20» 08 2025 року № 1

Голова Марина ГОМЕНЮК

«20» 08 2025 року

©УНУ, 2025 рік

© Олександр ШКОЛЬНИЙ, 2025 рік

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	дистанційна форма навчання
Кількість кредитів – 4,0 Модулів - 1	Галузь знань D «Бізнес, адміністрування та право»	Обов’язкова		
	Спеціальність: D3 «Менеджмент»			
Змістових модулів – 4	Освітній рівень: другий (магістерський) Освітньо-професійна програма: «Менеджмент організацій і адміністрування»	Рік підготовки		
Індивідуальне завдання –		1-й	1-й	1-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр		
		1-й	1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,7; самостійної роботи здобувача – 5,3.		Лекції		
		аудиторні	аудиторні	синхронні
		18 год.	6 год.	6 год.
		Практичні		
		аудиторні	аудиторні	синхронні
		22 год.	4 год.	6 год.
		-		Асинхронна робота
		-		22 год.
		Самостійна робота		
		80 год.	110 год.	86 год.
		Індивідуальні завдання		
		-		
		Вид контролю: екзамен		

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» розроблена відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті.

Метою вивчення дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» є формування комплексу теоретичних знань з питань методології наукових досліджень та основ інтелектуальної власності, що забезпечує формування у студентів вироблення практичних навичок і вмінь щодо вирішення поставлених завдань в процесі здійснення академічної та підприємницької діяльності, вивчення загальних закономірностей та сучасних методів наукових дослідження в сфері менеджменту організацій і адміністрування, урахування в практичній діяльності законодавства щодо інтелектуальної власності.

Предметом курсу «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» є вивчення основних принципів і методів проведення наукових досліджень, а також аналіз правових аспектів, що стосуються інтелектуальної власності, з метою забезпечення ефективного захисту результатів інтелектуальної діяльності в науково-технічній сфері.

Основними **завданнями** дисципліни є:

- дослідження сутності та специфіки методології наукових досліджень та інтелектуальної власності у сфері менеджменту організацій і адміністрування;
- освоєння методів наукових досліджень у сфері менеджменту організацій і адміністрування;
- ознайомлення з правилами оформлення результатів наукових досліджень та порядком їх впровадження у практику;
- вивчення вимог щодо дотримання прав інтелектуальної власності;
- виявлення напрямів розвитку інтелектуальної власності у процесі формування національної інноваційної системи;
- забезпечення інтелектуального та соціального розвитку особистості шляхом вивчення правових та економічних засад інтелектуальної власності.

Пререквізити: успішне опанування освітніх компонентів бакалаврського рівня.

Постреквізити: здобуті здобувачем вищої освіти знання при вивченні освітнього компонента «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» є обов'язковими для таких складових подальшого навчання:

- виробнича практика;
- кваліфікаційна магістерська робота.

У процесі реалізації програми дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 1	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні	ПРН 1	Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах
		ПРН 3	Проектувати ефективні системи управління організаціями
ЗК 3	Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій	ПРН 3	Проектувати ефективні системи управління організаціями
ЗК 7	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПРН 1	Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК 1	Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів	ПРН 1	Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах
СК 2	Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани	ПРН 3	Проектувати ефективні системи управління організаціями

СК 9	Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію	ПРН 1	Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах
-------------	--	--------------	---

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності», наведено у табл. 2.2, 2.3.

Таблиця 2.2

Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності»

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	основних понять методології наукових досліджень;	лекції, практичні заняття, інтерактивні заняття, консультації з викладачем, самонавчання, в тому числі через Moodle	усне опитування, виступи здобувачів на практичних заняттях при обговоренні теоретичних питань, в тому числі з підготовкою та представленням презентацій, модульний контроль, підсумковий контроль
1.2	функцій методології досліджень;		
1.3	концептуальних основ та сфер використання методології досліджень;		
1.4	особливостей методології наукових досліджень;		
1.5	концептуальних підходів, принципів, методів та інструментарію методології наукових досліджень;		
1.6	підходів до оцінювання ефективності наукових досліджень.		
2	Уміння/навички:		
2.1	розробляти стратегію наукових досліджень;	лекції, практичні заняття, інтерактивні заняття, консультації з викладачем, самонавчання, в тому числі через Moodle	усне опитування, виступи здобувачів на практичних заняттях при обговоренні теоретичних питань, в тому числі з підготовкою та представленням презентацій, модульний контроль, підсумковий контроль
2.2	застосовувати ефективні методи наукових досліджень;		
2.3	планувати наукові дослідження;		
2.4	аналізувати підприємницьку діяльність, виявляючи резерви підвищення її ефективності;		
2.5	аналізувати підприємницьку діяльність на макро-, мезо- та мікрорівні;		
2.6	здійснювати контроль за процесами формування інтелектуального капіталу підприємства.		

3	Комунікація:		
3.1	презентувати результати наукових досліджень;	практичні заняття, інтерактивні заняття, консультації з викладачем, самонавчання, в тому числі через Moodle	виступи здобувачів на практичних заняттях при обговоренні теоретичних питань, в тому числі з підготовкою та представленням презентацій, модульний контроль, підсумковий контроль
3.2	презентувати результати оцінки інтелектуальної власності підприємства;		
3.3	здатність до групової взаємодії в процесі з'ясування проблем, пов'язаних з науковими дослідженнями;		
3.4	надавати консультаційні послуги щодо вдосконалення структури інтелектуального капіталу підприємства;		
3.5	створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі наукових досліджень.		
4	Відповідальність і автономія:		
4.1	відповідальність за точну ідентифікацію стратегічних елементів інтелектуального капіталу підприємства;	практичні заняття, інтерактивні заняття, консультації з викладачем, самонавчання, в тому числі через Moodle	виступи здобувачів на практичних заняттях при обговоренні теоретичних питань, в тому числі з підготовкою та представленням презентацій, модульний контроль, підсумковий контроль
4.2	самостійно приймати ефективні рішення щодо управління інтелектуальною власністю;		
4.3	самостійно приймати ефективні рішення застосування методології наукових досліджень в конкретних виробничих ситуаціях;		
4.4	відповідальність за точність і коректність відображення результатів наукових досліджень;		
4.5	самостійно приймати рішення щодо управлінських рішень за результатами наукових досліджень.		

Таблиця 2.3.

**Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з
навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами
інтелектуальної власності»**

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПРН 1	Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах	лекції, практичні заняття, інтерактивні заняття, консультації з викладачем, самонавчання, в тому числі через Moodle	усне опитування, виступи здобувачів на практичних заняттях при обговоренні теоретичних питань, в тому числі з підготовкою та представленням презентацій, модульний контроль, підсумковий контроль
ПРН 3	Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах	лекції, практичні заняття, інтерактивні заняття, консультації з викладачем, самонавчання, в тому числі через Moodle	усне опитування, виступи здобувачів на практичних заняттях при обговоренні теоретичних питань, в тому числі з підготовкою та представленням презентацій, модульний контроль, підсумковий контроль

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Сутність методології наукових досліджень

Тема 1. Методологія: сутність, зміст, поняття

Поняття про діяльність людини: пізнавальну (гносеологічну), аксіологічну, праксіологічну. Наука як результат і особливий вид пізнавальної діяльності людини. Основні етапи наукового дослідження і логіка їх пізнавального циклу. Виявлення, формування і постановка наукової проблеми як однієї з форм наукового знання. Сутність, характер і шляхи вирішення наукової проблеми.

Тема 2. Рівні та методи наукового дослідження

Поняття про емпіричні та теоретичні рівні наукового дослідження. Загальнонаукові та загальнологічні методи наукового пізнання. Основні підходи до збору та аналізу даних: якісні та кількісні методи. Методи перевірки результатів наукового дослідження.

Змістовий модуль 2. Особливості науково-дослідної діяльності здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

Тема 3. Організація науково-дослідної роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

Види та форми науково-дослідної роботи магістрантів. Науково-дослідна робота (НДР) магістрантів у навчальний та у позанавчальний час.

Виконання магістерської роботи. Обґрунтування теми, розроблення її змісту, проведення наукового дослідження, апробація результатів дослідження у практиці діяльності підприємств-об'єктів дослідження. Планування науково-дослідної роботи магістрантом. Розроблення календарного плану виконання випускної науково-кваліфікаційної роботи.

Тема 4. Оформлення результатів наукових досліджень та їх впровадження у практику

Систематизація результатів дослідження. Докази гіпотез. Викладення висновків та рекомендацій у вигляді реферату, наукової статті, тез доповіді, звіту про виконану науково-дослідну роботу, магістерської роботи. Звіт про науково-дослідну роботу, його зміст і методика складання. Впровадження результатів завершених досліджень та розрахунок їх ефективності.

Topic 5. Adoption of Principles of Academic Integrity in Scientific Research Activities

General guidelines for academic integrity. Ethics of Scientific Research. Ethical principles of student scientific activities. Preventing plagiarism in scientific writing.

Змістовий модуль 3. Поняття інтелектуальної власності

Тема 6. Поняття інтелектуальної власності

Результат інтелектуальної праці як об'єкт інтелектуальної власності. Відмінності матеріальних і нематеріальних об'єктів власності. Сучасні теорії розуміння правової природи інтелектуальної власності. Підстави виникнення прав на результати інтелектуальної творчої діяльності. Поняття і зміст права інтелектуальної власності.

Змістовий модуль 4. Правова охорона інтелектуальної власності

Тема 7. Правова охорона об'єктів патентного права

Співвідношення понять патентного права та права промислової власності. Загальна характеристика законодавства у сфері патентних прав. Патент як форма охорони об'єктів промислової власності. Зміст патенту та умови патентоспроможності винаходів, корисних моделей та промислових зразків. Зміст майнових прав, що впливають з патентів на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Порядок використання та межі чинності патенту.

Тема 8. Правова охорона об'єктів авторського та суміжних прав

Загальні ознаки правової охорони об'єктів авторського права. Умови та межі охорони об'єктів авторського права. Загальна характеристика законодавства у сфері правової охорони авторського і суміжних прав. Особливості правової охорони об'єктів суміжних прав. Взаємозв'язок охорони суміжних і авторських прав. Вільне використання об'єктів авторського та суміжних прав.

Тема 9. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, товарів і послуг

Поняття та різновиди засобів індивідуалізації. Загальна характеристика актів міжнародного права та національного законодавства у сфері охорони прав на засоби індивідуалізації учасників господарського обігу. Охорона прав на торговельні марки (товарні знаки), місця походження товарів, комерційні назви, раціоналізаторські пропозиції, комерційні таємниці, нетрадиційні результати інтелектуальної власності.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма навчання			
	Усього	у тому числі		
л		п	с.р.	
Змістовий модуль 1. Сутність методології наукових досліджень				
Тема 1. Методологія: сутність, зміст, поняття	12	2	2	8
Тема 2. Рівні та методи наукового дослідження	13	2	2	9
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	25	4	4	17
Змістовий модуль 2. Особливості науково-дослідної діяльності здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти				
Тема 3. Організація науково-дослідної роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти	13	2	2	9
Тема 4. Оформлення результатів наукових досліджень та їх впровадження у практику	15	2	4	9
Topic 5. Adoption of principles of academic integrity in scientific research activities	15	2	4	9
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	43	6	10	27
Тема 6. Поняття інтелектуальної власності	13	2	2	9
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	13	2	2	9
Тема 7. Правова охорона об'єктів патентного права*	13	2	2	9
Тема 8. Правова охорона об'єктів авторського та суміжних прав	13	2	2	9
Тема 9. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, товарів і послуг	13	2	2	9
<i>Разом за змістовим модулем 4</i>	39	6	6	27
Усього годин	120	18	22	80

*залучений стейкхолдер для спільного проведення аудиторного заняття

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	заочна форма навчання			
	Усього	у тому числі		
л		п	с.р.	
Змістовий модуль 1. Сутність методології наукових досліджень				
Тема 1. Методологія: сутність, зміст, поняття	13,3	0,8	0,5	12,0
Тема 2. Рівні та методи наукового дослідження	13,3	0,8	0,5	12,0
Разом за змістовим модулем 1	26,6	1,6	1,0	24,0
Змістовий модуль 2. Особливості науково-дослідної діяльності здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти				
Тема 3. Організація науково-дослідної роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти	14,3	0,8	0,5	13,0
Тема 4. Оформлення результатів наукових досліджень та їх впровадження у практику	14,3	0,8	0,5	13,0
Topic 5. Adoption of principles of academic integrity in scientific research activities	13,2	0,8	0,4	12,0
Разом за змістовим модулем 2	41,8	2,4	1,4	38,0
Тема 6. Поняття інтелектуальної власності	12,9	0,5	0,4	12,0
Разом за змістовим модулем 3	12,9	0,5	0,4	12,0

Тема 7. Правова охорона об'єктів патентного права*	12,9	0,5	0,4	12,0
Тема 8. Правова охорона об'єктів авторського та суміжних прав	12,9	0,5	0,4	12,0
Тема 9. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, товарів і послуг	12,9	0,5	0,4	12,0
Разом за змістовим модулем 4	38,7	1,5	1,2	36,0
Усього годин	120	6	4	110

*залучений стейкхолдер для спільного проведення аудиторного заняття

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	дистанційна форма навчання				
	Усього	у тому числі			с.р.
		синхр.		асинхр.	
л		п			
Змістовий модуль 1. Сутність методології наукових досліджень					
Тема 1. Методологія: сутність, зміст, поняття	13	1		2	10
Тема 2. Рівні та методи наукового дослідження	13		1	2	10
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	26	1	1	4	20
Змістовий модуль 2. Особливості науково-дослідної діяльності здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти					
Тема 3. Організація науково-дослідної роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти	13	1		2	10
Тема 4. Оформлення результатів наукових досліджень та їх впровадження у практику	14	1		3	10
Topic 5. Adoption of principles of academic integrity in scientific research activities	13		1	2	10
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	40	2	1	7	30
Тема 6. Поняття інтелектуальної власності	14		1	3	10
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	14		1	3	10
Тема 7. Правова охорона об'єктів патентного права*	13	1	1	2	9
Тема 8. Правова охорона об'єктів авторського та суміжних прав	14	1	1	3	9
Тема 9. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, товарів і послуг	13	1	1	3	8
<i>Разом за змістовим модулем 4</i>	40	3	3	8	26
Усього годин	120	6	6	22	86

*залучений стейкхолдер для спільного проведення аудиторного заняття

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	дистанційна форма навчання
Змістовий модуль 1. Сутність методології наукових досліджень				
1.	Тема 1. Методологія: сутність, зміст, поняття	2	0,5	
2.	Тема 2. Рівні та методи наукового дослідження	2	0,5	1

Змістовий модуль 2. Особливості науково-дослідної діяльності здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти				
3.	Тема 3. Організація науково-дослідної роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти	2	0,5	
4.	Тема 4. Оформлення результатів наукових досліджень та їх впровадження у практику	4	0,5	
5.	Topic 5. Adoption of principles of academic integrity in scientific research activities	4	0,4	1
Змістовий модуль 3. Поняття інтелектуальної власності				
6.	Тема 6. Поняття інтелектуальної власності	2	0,4	1
Змістовий модуль 4. Правова охорона інтелектуальної власності				
7.	Тема 7. Правова охорона об'єктів патентного права*	2	0,4	1
8.	Тема 8. Правова охорона об'єктів авторського та суміжних прав	2	0,4	1
9.	Тема 9. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, товарів і послуг	2	0,4	1
Усього		22	4	6

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	дистанційна форма навчання
Змістовий модуль 1. Сутність методології наукових досліджень				
1.	Тема 1. Методологія: сутність, зміст, поняття	8	12	10
2.	Тема 2. Рівні та методи наукового дослідження	9	12	10
Змістовий модуль 2. Особливості науково-дослідної діяльності здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти				
3.	Тема 3. Організація науково-дослідної роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти	9	13	10
4.	Тема 4. Оформлення результатів наукових досліджень та їх впровадження у практику	9	13	10
5.	Topic 5. Adoption of principles of academic integrity in scientific research activities	9	12	10
Змістовий модуль 3. Поняття інтелектуальної власності				
6.	Тема 6. Поняття інтелектуальної власності	9	12	10
Змістовий модуль 4. Правова охорона інтелектуальної власності				
7.	Тема 7. Правова охорона об'єктів патентного права*	9	12	9
8.	Тема 8. Правова охорона об'єктів авторського та суміжних прав	9	12	9
9.	Тема 9. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, товарів і послуг	9	12	8
Усього		80	110	86

Для опанування матеріалу дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» окрім лекційних та практичних занять, тобто аудиторної роботи, значну увагу необхідно приділяти самостійній роботі.

Основні види самостійної роботи студента:

1. Вивчення додаткової літератури.
2. Робота з довідковими матеріалами.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Опрацювання окремих частин програми в межах тем, які не викладаються на лекціях.
5. Підготовка до проміжного й підсумкового контролю.
6. Проведення науково-дослідної роботи

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Основний метод навчання – використання спеціальних консультативно-контрольних навчальних технологій під час проведення лекційних, практичних та інноваційних форм практичних занять. Також методи усного викладу знань; закріплення навчального матеріалу; самостійної роботи студентів з осмислення й засвоєння нового матеріалу, роботи із застосування знань на практиці та вироблення вмінь і навичок; перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок. Матеріали дисципліни розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=884>

Методи навчання, що використовуються під час вивчення дисципліни, можна виокремити в наступні групи:

- Словесні (лекція, пояснення, бесіда, консультація)
- Наочні (ілюстрації, презентації, роздатковий матеріал тощо)
- Практичні (практичні роботи, реферати, презентації тощо)
- Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної (наукової) діяльності (навчальні дискусії, перегляд навчальних кінофільмів, наукова робота і т.ін.).

Лекції супроводжуються демонстрацією таблиць, зображень з мультимедійним супроводом. Обговорення тематичних зображень дає змогу візуально сприймати інформацію, сприяє розвитку асоціативного мислення та кращому засвоєнню матеріалу.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників щодо даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки и висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу і характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Міні-лекції проводяться, як правило, як частина заняття-дослідження. На початку проведення міні-лекції за вказаними темами лектор акцентує увагу студентів на необхідності представити викладений лекційний матеріал у так званому структурно-логічному вигляді. На розгляд виносяться питання, які зафіксовані у плані лекцій, але викладаються вони стисло.

Робота в малих групах дає змогу структурувати лекційні або практичні заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування. Після висвітлення проблеми або стислого викладання матеріалу (при використанні міні-лекцій) студентам пропонується

об'єднуватися у групи по 4–6 осіб і презентувати наприкінці заняття своє бачення та сприйняття матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання самостійних завдань. Однією з позитивних рис презентації та її переваг за умови використання в навчальному процесі є обмін досвідом, який здобули студенти під час роботи в певній малій групі.

Ділові та рольові ігри – форма активізації студентів, внаслідок якої вони задіяні в процесі інсценізації певної виробничої ситуації в ролі безпосередніх учасників подій.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

В процесі вивчення дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» здійснюється поточний (модульний) контроль, шляхом проведення усного і письмового опитування, тестового контролю, модульного контролю, перевірки завдань для самостійної роботи та індивідуальних завдань (рефератів, презентацій, науково-дослідних робіт).

Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену.

Поточне оцінювання знань здобувачів здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача.

Оцінювання видів навчально-наукової діяльності здобувача

№ п/п	Вид навчальної діяльності	Оціночні бали
ОБОВ'ЯЗКОВІ БАЛИ		
1	Виступ на практичному занятті, участь в обговоренні питань	0-3 балів
2	Вчасне виконання модульних контрольних заходів	0-5 балів
3	Інші види робіт, передбачені навчальною програмою (виконання ІНДЗ)	0-10 балів
ЗА ВИБОРОМ СТУДЕНТА		
1	Підготовка письмового реферату (не більше одного з дисципліни)	0-5 балів
2	Підготовка різних видів методичного забезпечення навчальної дисципліни (тести, творчі завдання тощо)	0-5 балів
ЗАОХОЧУВАЛЬНІ БАЛИ		
1	Публікація статті у виданні за напрямом навчальної дисципліни	10 балів
2	Виступ з доповіддю на студентській науковій конференції	10 балів
3	Участь у всеукраїнській предметній олімпіаді чи/або конкурсі наукових робіт	10 балів

9. КРИТЕРІЇ ТА ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ І ВМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

В основу рейтингового оцінювання знань закладена 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності,

самостійної роботи, науково-дослідної роботи, модульного контролю, підсумкового контролю тощо).

Розподіл балів, які отримують студенти

	Поточний (модульний) контроль											Підсумковий контроль	Всього		
ЗМ	ЗМ 1		МК 1	ЗМ 2			МК 2	ЗМ 3	МК 3	ЗМ 4				МК 4	
Теми	T1	T2		T3	T4	T5		T6		T7	T8	T9			
Всього	6	6	3	7	7	7	4	6	2	6	6	6	4	30	100
в т.ч. ПЗ	4	4		5	5	5		4		4	4	4			
СРС	2	2		2	2	2		2		2	2	2			

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів,
 ЗМ 1, ЗМ 2 ... ЗМ 4 - змістові модулі,
 МК – модульний контроль,
 ПЗ – практичні заняття,
 СРС – самостійна робота.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка «відмінно» (90 – 100 балів). Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й

висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «добре» (74 – 89 балів). Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» (60 – 73 бали). Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів). Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не володіє основними методами наукових досліджень при виконанні практичних завдань. Здобувач не допускається до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за результати успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 35 балів.

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення організації навчального процесу з навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» включає:

- освітню програму;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- конспект лекцій з навчальної дисципліни;
- методичні рекомендації щодо проведення практичних занять;

Шкільний О.О. Методичні матеріали до практичних занять з навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» для здобувачів вищої освіти спеціальності D3 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій і адміністрування» другого рівня вищої освіти (магістр). Умань: УНУ. 2025. 24 с.;

– завдання для самостійної роботи студента і методичні рекомендації щодо їх виконання:

Шкільний О.О. Методичні вказівки для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» для здобувачів вищої освіти спеціальності D3 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій і адміністрування» другого рівня вищої освіти (магістр). Умань: УНУ. 2025. 26 с.;

- завдання для модульного контролю знань;
- рекомендована література.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Конституція України : від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Про захист прав споживачів : Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-XII. Відомості Верховної Ради УРСР. 1991. № 30. Ст. 379.
3. Господарський процесуальний кодекс України : від 06.11.1991 р. № 1798-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 6. Ст. 56.
4. Про державне мито : Декрет Кабінету Міністрів України від 21.01.1993 р. № 7-93. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 13. Ст. 113.
5. Про охорону прав на сорти рослин : Закон України від 21.04.1993 р. № 3116-XII. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 21. Ст. 218.
6. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 01.12.2022 р. № 2811-IX. *Голос України*. 31 груд. 2022 р.
7. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 15.12.1993 р. № 3687-XII. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 7. Ст. 32.
8. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг : Закон України від 15.12.1993 р. № 3689-XII. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 7. Ст. 36.
9. Про охорону прав на промислові зразки : Закон України від 15.12.1993 р. № 3688-XII. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 7. Ст. 34.
10. Про приєднання України до Міжнародної конвенції по охороні нових сортів рослин: Закон України від 02.06.1995 р. № 209/95-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1995. № 22. Ст. 168.
11. Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України від 07.06.1996 р. № 236/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 36. Ст. 164.
12. Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем : Закон України від 05.11.1997 р. № 621/97-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1998. № 8. Ст. 28.
13. Про охорону прав на зазначення походження товарів : Закон України від 16.06.1999 р. № 752-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 32. Ст. 267.
14. Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних : Закон України від 23.03.2000 р. № 1587-III. Відомості Верховної Ради України. 2000. № 24. Ст. 183.
15. Кримінальний кодекс України: від 05.04.2001 р. № 2341-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25-26. Ст. 131.
16. Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування : Закон України від 17.01.2002 р. № 2953-III // Відомості Верховної Ради України. 2002. № 17. Ст. 121.
17. Господарський кодекс України : від 16.01.2003 р. № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 18–22. Ст. 144.

18. Цивільний кодекс України : від 16.01.2003 р. № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 40–44. Ст. 356.
19. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності. Офіційний вісник України. 2010. № 84. Ст. 2989.
20. Митний кодекс України : від 13.03.2012 р. № 4495-VI. Відомості Верховної Ради України. 2012. №№ 44–48. Ст. 552.
21. Кримінальний процесуальний кодекс України : від 13.04.2012 р. № 4651-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 9–13. Ст. 88.
22. Антонюк В. С., Аверченков В. І., Малахов Ю. А. Методологія наукових досліджень. К.: НТУУ «КПІ», 2015. 276 с.
23. Базилевич В.Д. Інтелектуальна власність: підручник. К.:Знання, 2019. 671 с.
24. Басова Ю.О., Кожушко Г.М., Шурдук І.В. Патентознавство та ліцензування. Полтава: ПУЕТ, 2019. 165 с.
25. Вірченко В.В. Інтелектуальна власність. Теоретичні витoki та економічні імперативи розвитку: монографія. К.: Ліра-К, 2018. 488 с.
26. Данильян О.Г., Дзьобань О.П. Методологія наукових досліджень. Харків: Право, 2023. 488 с.
27. Дергачова В. В., Пермінова С.О. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. К.: НТУУ «КПІ», 2015. 416 с.
28. Дзьобань О.П. Методологія, організація та технологія наукових досліджень: навч. посіб. Київ; Одеса : Фенікс, 2025. 284 с.
29. Корягін М.В., Чік М.Ю. Основи наукових досліджень : навч. посібник. К.: Алерта, 2019. 492 с.
30. Літвінов О. С. Інтелектуальний капітал підприємства: сутність, оцінка, розвиток: монографія. Одеса: Астропринт, 2019. 392 с.
31. Оборський Г.О., Чістякова І.М., Татакі Д.Д. та ін. Наукова діяльність. Патентознавство. Інтелектуальна власність: Підручник. К.: Каравела, 2016. 232 с.
32. Попова Л.М. Хромов А.В., Шуба І.В. Інтелектуальна власність. Підручник. Харків, «Федорко», 2021. 262 с.
33. Самсонов В.В., Сільвестров А.М., Тачиніна О.М. Методологія наукових досліджень та приклади її використання. К.: НУХТ, 2022. 385 с.
34. Світличний О.П. Право інтелектуальної власності. К.: НУБіП України, 2016. 355 с.
35. Семків В.О., Шандра Р.С. Інтелектуальна власність: підручник. Львів: Галицький друкар, 2015. 280 с.
36. Сидоренко В. Методологія і методи наукових досліджень: навч.-метод. посіб. Біла Церква: БІНПО, 2024. 150 с.
37. Собко О. М. Інтелектуальний капітал і креація вартості підприємства: моногр. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 444 с.
38. Ходаківський Є. І., Якобчук В.П., Литвинчук І.Л. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти: підручник. К. : Центр учбової літератури, 2017. 504 с.

39. Швець Ф.Г. Методологія та організація наукових досліджень. Рівне: НУВГП, 2016. 151 с.
40. Юніна М.П. Право інтелектуальної власності. Дніпро: ДДУВС, 2019. 82 с.
41. Heim I. Intellectual Property Management. Interdisciplinary Knowledge for Business Decision-Making. Cham: Palgrave Macmillan, 2023. 112 p.

Додаткова

1. Академічна доброчесність: навч.-метод. посіб. / уклад.: Харитонova О.І., Ульянова Г.О., Кирилюк А.В., Галупова Л.І., Бааджи Н.П. Одеса : Видавництво "Юридика", 2024. 74 с.
2. Антошкіна Л.І., Стеченко Д.М. Методологія економічних досліджень. К.: Знання, 2015. 311 с.
3. Гуторов О. І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібн. Харків, 2017. 272 с.
4. Зацерковний В.І, Тішаєв І.В., Демидов В.К. Методологія наукових досліджень. Ніжин : НДУ, 2017. 236 с.
5. Мальська М., Паньків Н. Основи наукових досліджень: навч. посібн. Львів: Видавництво ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 226 с.
6. Новак І.М., Школьний О. О., Вернюк Н.О. Генезис методології теорії інвестування. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. № 24. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/183/175>
7. Рускуліс Л. Академічна доброчесність: навч.-метод. посіб. Миколаїв: Іліон, 2022. 86 с.
8. Стеченко О. В. Проблема академічної чесності в навчальному процесі та науці: досвід Національного медичного університету імені О.О. Богомольця. *Медична освіта*. 2016. № 3. С. 93-98.
9. Школьний О.О. Розвиток інноваційних процесів в контексті управління інтелектуальною власністю. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 1. С. 11-15.
10. Школьний О.О. Теоретико-методологічні аспекти дослідження інноваційних процесів у туризмі та гостинності в сільській місцевості. *Агросвіт*. 2022. № 2. С. 18–23.
11. Штефан О. Цивільно-правові способи захисту авторського права і суміжних прав: новації законодавства. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2023. №1-2. С. 64-74.

12. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ:

1. Нормативні акти України. URL: <http://www.nau.kiev.ua>
2. Українська інформаційна система. URL: <http://www.utis.com.ua>
3. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Кабінет Міністрів України. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
5. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>
6. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

13. ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в УНУС. Визнання результатів навчання можливе за умови участі в таких активностях як програми академічної мобільності, навчання неформальній та/або інформальній освіті тощо.

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25 % освітньої програми.

14. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

У процесі навчання з дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності», здобувачі повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності УНУС. При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані студентами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, студентам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

15. ЗМІНИ В РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ

У робочій програмі оновлено зміст навчальної дисципліни, переглянуто методичне забезпечення, доповнено список рекомендованої літератури та інформаційні ресурси.